

อิทธิพลของตัวแปรกำกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรม การป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิดเอ เอชวัน เอ็นวัน

ศิตา พลจันทร์

โรงพยาบาลบ้านแพลง จังหวัดนครพนม

พูลพงศ์ สุขสว่าง และ สุพิมพ์ ศรีพันธ์วรสกุล

วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกำกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) และตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตัวแปรในโมเดลประกอบด้วย ตัวแปรแฝง 5 ตัว ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเอง ความตั้งใจในการทำพฤติกรรม และพฤติกรรม การป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 450 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานด้วยโปรแกรม SPSS และใช้โปรแกรม LISREL วิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกำกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ชนิด A (H1N1) มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี โดยการตรวจสอบจากค่าสถิติไค-สแควร์ เท่ากับ 74.18 ท้องศาอิสระ (df) เท่ากับ 57 ค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .06 ค่า GFI เท่ากับ 0.98 ค่า AGFI เท่ากับ 0.94 ค่า CFI เท่ากับ 1.00 ค่า SRMR เท่ากับ 0.02 ค่า RMSEA เท่ากับ 0.03 และค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.42 แสดงว่า ตัวแปรเชิงสาเหตุทั้งหมดในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ชนิด A (H1N1) ได้ร้อยละ 42 และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองร่วมกับความตั้งใจในการทำพฤติกรรมมีอิทธิพลสูงสุดต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ชนิด A (H1N1)

คำสำคัญ: พฤติกรรมการป้องกันโรค, ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิดเอ เอชวัน เอ็นวัน, การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเอง, ตัวแปรกำกับ

Influence of Perceived Control as Mediator for Influenza A (H1N1) Preventive Behavior

Sita Pleejan

Banphaeng Hospital, Nakhonphanom Province

Poonpong Suksawang and Supim Sripunvoraskul

*College of Research Methodology and Cognitive Science
Burapha University, Thailand*

Abstract

The objectives of this research were to develop and validate a causal relationship model of perceived control as mediator for preventive behavior measures against influenza A (H1N1), and to check the consistency of the developed model with empirical data. The model consisted of five latent variables: attitude toward behavior, subjective norms, perceived behavior control, behavioral intention, and preventive behavior. The sample consisted of 450 high school students in the 2012 academic year in Nakhon Phanom Province under Basic Education Commission, all selected by multistage random sampling. Data were collected by questionnaires. Descriptive statistics were generated using SPSS; causal mode analysis involved the use of LISREL.

Results indicated that the causal model of perceived control as mediator for preventive behavior on influenza A (H1N1) was consistent with empirical data: Chi-square test of goodness of fit = 74.18, $p = 0.06$, $df = 57$, GFI = 0.98, AGFI = 0.94, CFI = 1.00, SRMR = 0.02, RMSEA = 0.03 and $R^2 = 0.42$. The variables in the model accounted for 42% of the variance in preventive behavior on influenza A (H1N1). The highest direct effect for preventive behavior was the interaction of perceived behavior control and behavioral intention.

Keywords: preventive behavior, Influenza A (H1N1), perceived control, mediator

ความนำ

โรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) เป็นโรคอุบัติใหม่ที่เป็นปัญหาสาธารณสุขและส่งผลกระทบต่อประชาชนทั่วโลก เนื่องจากเป็นโรคที่ติดต่อกันได้ง่ายและรวดเร็ว มีความรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิต ประชาชนทุกเพศทุกวัย มีโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคนี้ กระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้ภัยร้ายแรงจากโรคระบาดในมนุษย์ เป็นสาธารณสุขภัยชนิดหนึ่ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนเศรษฐกิจและสังคม (สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่, 2553)

การระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ทั่วโลก ในปี พ.ศ. 2552 ต่อเนื่องถึงต้นปี พ.ศ. 2553 เป็นเชื้อไข้หวัดใหญ่ชนิดใหม่ ที่เกิดจากการผสมกันของสารพันธุกรรมของเชื้อไข้หวัดใหญ่ของคน สุกร และนก กลายเป็นโรคที่สามารถติดต่อระหว่างคนสู่คน องค์การอนามัยโลกรายงานว่า มีผู้ติดเชื้อแล้วมากกว่า 375,000 ราย ใน 214 ประเทศทั่วโลก และมีผู้เสียชีวิตจากการติดเชื้อ 18,449 ราย (World Health Organization: [WHO], 2012) สำหรับประเทศไทย พบว่ามีผู้ติดเชื้อจากการระบาดระลอกแรกกว่า 8.3 ล้านคน ส่วนการระบาดระลอกที่สอง พบว่ามีผู้ติดเชื้อนี้เพิ่มอีก 9 ล้านคน ทั้งสองครั้งมีผู้ป่วยยืนยันว่าเป็นเชื้อไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) รวม 36,927 ราย เสียชีวิต 225 ราย ซึ่งคาดว่ามีความเสี่ยงคนไทยติดเชื้อและมีภูมิต้านทานต่อเชื้อไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) แล้วประมาณ 14 - 15 ล้านคน จากประชากร 63 ล้านคน หลังจากนั้นตั้งแต่กลางปี พ.ศ. 2553 องค์การอนามัยโลกได้ลดระดับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ลงเป็นระยะหลังการระบาดใหญ่ แต่ก็ยังให้คงมีระบบรายงานการเฝ้าระวังโรคไว้ การระบาดของไข้หวัดใหญ่ก็เริ่มเข้าสู่ลักษณะตามฤดูกาล ซึ่งยังพบผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่อย่างต่อเนื่อง (สำนักระบาดวิทยา, 2555)

ความสำคัญของการระบาดใหญ่โรคไข้หวัดใหญ่ที่เกิดขึ้น ถึงแม้ความรุนแรงไม่สูงเทียบเท่าไข้หวัดนก แต่ก็ยังเป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตจำนวนมาก รวมถึงความกังวลในเรื่องของตัวเชื้อไวรัสที่อาจจะมีการกลายพันธุ์ที่ก่อให้เกิดความรุนแรงเพิ่มขึ้น จึงต้องประเมินสถานการณ์และปรับการป้องกันควบคุมโรคเป็นระยะ ๆ และจากการแพร่ระบาดอย่างรุนแรง ทำให้หลายฝ่ายทั้งภาครัฐและเอกชนเห็นความสำคัญของปัญหานี้ จึงได้มีการรณรงค์ให้ประชาชนเกิดความร่วมมือในการป้องกันโรค รวมไปถึงการควบคุมการแพร่ระบาดโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ในสถานประกอบการหรือสถานที่ทำงาน และสถานศึกษา ตามมาตรการหลักในการป้องกันควบคุมโรค 3 ด้าน ได้แก่ มาตรการด้านการแพทย์และการใช้เวชภัณฑ์ (Pharmaceutical interventions) มาตรการด้านสาธารณสุขโดยไม่ใช้เวชภัณฑ์ (Non-Pharmaceutical interventions) และมาตรการด้านเศรษฐกิจและสังคม (สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่, 2553)

การป้องกันตนเองเพื่อไม่ให้ติดเชื้อไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ใช้วิธีเดียวกันกับการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ทั่วไป ได้แก่ การล้างมือให้สะอาดบ่อย ๆ ใส่หน้ากากอนามัยเมื่ออยู่ใกล้ชิดผู้ป่วยที่มีอาการเป็นหวัดหรือมีความจำเป็นต้องเข้าไปอยู่ในสถานที่แออัด รวมทั้งไม่ใช้ของใช้ร่วมกับผู้อื่น เช่น ผ้าเช็ดตัว แก้วน้ำ ซ้อนอาหาร เป็นต้น ซึ่งจะเห็นว่าการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) เป็นเรื่องของการกระทำพฤติกรรมของบุคคล การที่บุคคลกระทำหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของตนเอง ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Ajzen, 2012 b) ที่อ้างถึงความคิดของมนุษย์ในการตัดสินใจโดยใช้เหตุผล จากข้อมูลที่มีอยู่อย่างเป็นระบบ ในการตัดสินใจเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง และเชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์มิได้ถูกกำหนดโดยอารมณ์หรือขาดการพิจารณาไตร่ตรองก่อนที่จะตัดสินใจกระทำพฤติกรรม การทำพฤติกรรมจะผ่านความตั้งใจ (Intention) และความตั้งใจจะเกิดจากอิทธิพลของปัจจัย 3 ด้าน ได้แก่ เจตคติที่มีต่อพฤติกรรม (Attitude toward behavior) การคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้าง (Subjective norm) และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเอง (Perceived behavior control) ดังนั้น ถ้าบุคคลมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมนั้น มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่ยอมรับพฤติกรรมนั้น และรับรู้

สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ บุคคลก็จะมีความตั้งใจสูงที่จะกระทำพฤติกรรมนั้น ความตั้งใจจึงเป็นตัวกลางที่จะนำไปสู่การมีพฤติกรรม จากการศึกษาของงานวิจัย พบว่า นักวิจัยจำนวนมากได้นำทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนมาเป็นกรอบแนวคิดในการอธิบายพฤติกรรมของบุคคล เช่น Elliott and Ainsworth (2012); Lee et al. (2012); Obschonka et al. (2012)

ผลการทบทวนเอกสารเกี่ยวกับโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ตลอดจนทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แม้จะยังไม่พบรายงานการระบาด ในปี พ.ศ. 2555 แต่ก็ถือว่ามีโอกาสที่จะเกิดการแพร่ระบาดได้ตลอดเวลา มีแนวโน้มที่จะเป็นปัญหาสาธารณสุขเพิ่มมากขึ้นในอนาคต เนื่องจากเชื่อนี้มีการติดต่อโดยการหายใจ การไอ จามและการสัมผัสสิ่งของจากผู้ป่วย ประกอบกับในปัจจุบันการเดินทางทั่วโลกมีความสะดวกสบายและรวดเร็วมาก มีโอกาสที่จะได้รับเชื้อตลอดเวลา มูลเหตุดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาอิทธิพลของตัวแปรกำกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองร่วมกับความตั้งใจในการทำพฤติกรรมต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) โดยนำทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน มาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อให้ได้คำอธิบายพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ได้ถูกต้องมากขึ้น โดยเลือกศึกษาในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เนื่องจากการระบาดที่ผ่านมาเกิดในคนที่อยู่รวมกันเป็นกลุ่มก้อน เช่น ในสถานศึกษา และพบอัตราป่วยสูงสุดในกลุ่มอายุ 10-19 ปี ผลจากการวิจัยที่ได้ จะนำมาส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ตลอดจนใช้เป็นแนวทางการกำหนดมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ที่อาจเกิดการระบาดขึ้นในอนาคต เพื่อลดจำนวนผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

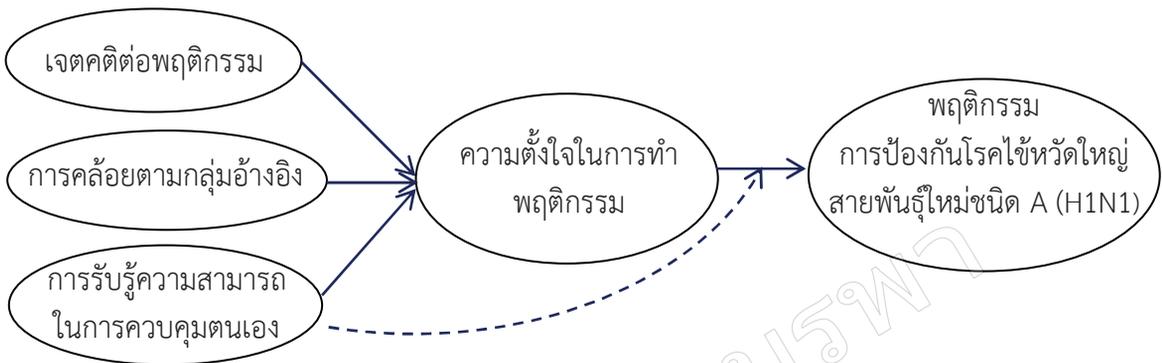
1. เพื่อพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกำกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1)
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่พัฒนาขึ้น กับข้อมูลเชิงประจักษ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior) Ajzen (2012 b) กล่าวว่า บุคคลจะแสดงพฤติกรรมใดได้ย่อมต้องมีสาเหตุ ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรม (Attitude toward behavior) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective norm) และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเอง (Perceived behavior control) ส่งผลโดยตรงต่อความตั้งใจในการทำพฤติกรรม (Behavioral intention) และความตั้งใจจะผลักดันให้เกิดการมีพฤติกรรม (Behavior) พฤติกรรมเกิดจากความตั้งใจมาจากอิทธิพลของ 3 ปัจจัย คือ 1) เจตคติต่อพฤติกรรม เป็นความเชื่อของนักเรียนที่เชื่อว่าการล้างมือ การใส่หน้ากากอนามัยและการไม่ใช้ของร่วมกับผู้อื่น เมื่อปฏิบัติแล้วทำให้สามารถป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) 2) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เป็นการรับรู้ของบุคคลที่ได้รับอิทธิพลมาจากแบบอย่างที่เป็นปัจจัยทางสังคม เช่น ครอบครัว เพื่อน และสื่อ มีการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) แล้วเกิดผลดีต่อสุขภาพจึงทำให้นักเรียนปฏิบัติตาม และ 3) การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเอง เป็นการประเมินและสรุปว่าตนเองสามารถที่จะปฏิบัติกิจกรรมในการป้องกันไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ได้ง่าย เช่น การล้างมือ การใส่หน้ากากอนามัย การใช้ช้อนกลางในการรับประทานอาหาร รวมถึงการไม่ใช้ของร่วมกับผู้อื่น นักเรียนก็จะมีความตั้งใจสูงในการทำพฤติกรรมนั้น

ทฤษฎีดังกล่าวมีความสอดคล้องและเหมาะสมที่จะใช้อธิบายพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) โดยศึกษาตัวแปรทุกตัวตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ซึ่งประกอบด้วย เจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเอง และความตั้งใจในการทำพฤติกรรม ที่ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรม

โดยที่การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองจะเป็นตัวกำกับความตั้งใจในการทำพฤติกรรมและส่งผลร่วมกันต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกำกับกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1)

สมมติฐานของการวิจัย

1. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกำกับกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. ตัวแปรความตั้งใจในการทำพฤติกรรม มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1)
3. ตัวแปรเจตคติต่อพฤติกรรมมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ส่งผ่านตัวแปรความตั้งใจในการทำพฤติกรรม
4. ตัวแปรการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง มีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ส่งผ่านตัวแปรความตั้งใจในการทำพฤติกรรม
5. ตัวแปรการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมตนเอง มีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ส่งผ่านตัวแปรความตั้งใจในการทำพฤติกรรม และมีอิทธิพลทางตรงต่อเส้นอิทธิพลของตัวแปรความตั้งใจในการทำพฤติกรรมต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตจังหวัดนครพนม รวมทั้งสิ้น 13,216 คน (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม, 2555) กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 450 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยประยุกต์จากแนวคิดและวิธีการสร้างเครื่องมือตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของ Ajzen (2012 a) จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 6 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น การพักอาศัยในปัจจุบัน สภาพครอบครัว และประวัติการเจ็บป่วย ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบและเติมคำ ตอนที่ 2 เจตคติต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ชนิด A (H1N1) มีค่าความเที่ยง .870 ตอนที่ 3 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ชนิด A (H1N1) มีค่าความเที่ยง .906 ตอนที่ 4 การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) มีค่าความเที่ยง .884 ตอนที่ 5 ความตั้งใจในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ชนิด A (H1N1) มีค่าความเที่ยง .912 โดยตอนที่ 2 - 5 มีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 7 ระดับ ส่วนตอนที่ 6 พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) มีค่าความเที่ยง .878 วัดจากความถี่ของพฤติกรรมลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้ได้ผ่านคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมแล้ว ผู้วิจัยจึงได้แจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมด้วยตนเองตามโรงเรียนที่มีนักเรียนกลุ่มตัวอย่างอยู่ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา จำนวน 450 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

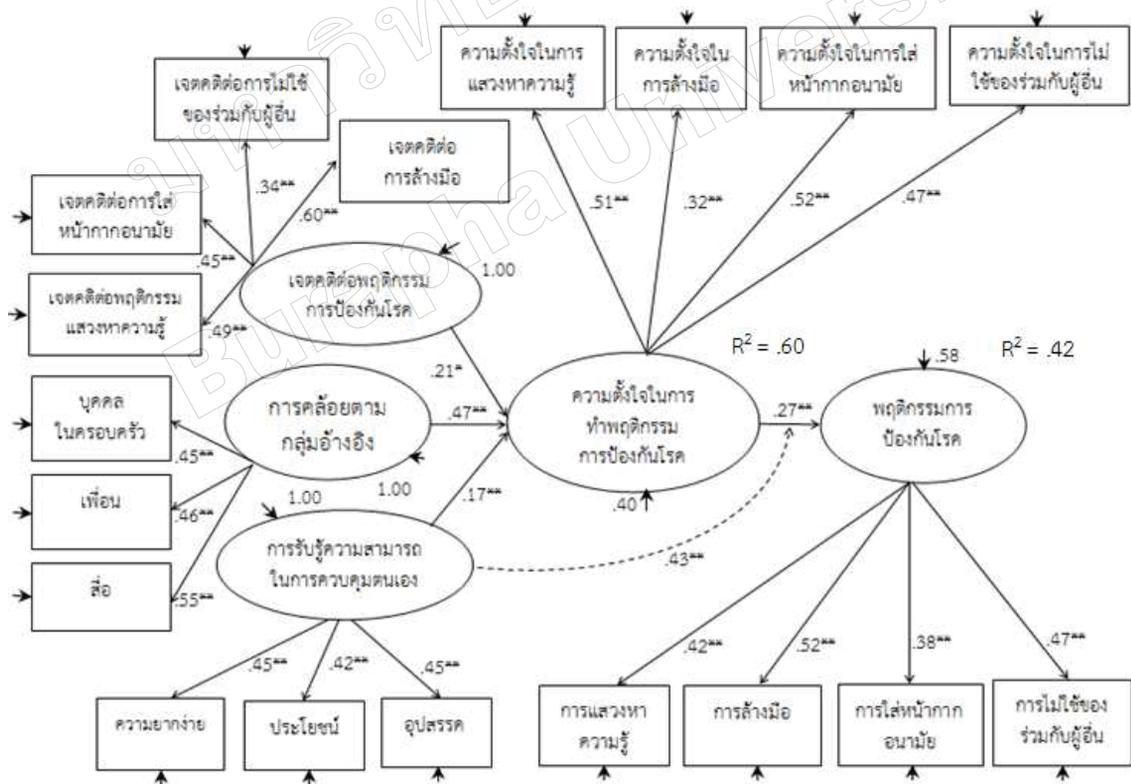
วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานโดยใช้โปรแกรม SPSS และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้โปรแกรม LISREL

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ตามสมมติฐาน มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ผลการทดสอบค่าสถิติไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 74.18 โดยมีค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ 0.06 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 57 ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (GFI) เท่ากับ 0.98 ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.94 ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ 0.02 ค่าดัชนีวัดความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) เท่ากับ 0.03 กราฟคิวพล็อตมีความชันในแนวเส้นทแยงมุม มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 3.27 โดยค่าความเที่ยงในการวัดตัวแปรมีค่าสูง และค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ของตัวแปรตาม คือ ความตั้งใจในการทำพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) และตัวแปรพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีค่าเท่ากับ 0.60 และ 0.42 ตามลำดับ แสดงว่า ตัวแปรทั้งหมดในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรความตั้งใจในการทำพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) และพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ร้อยละ 60 และ ร้อยละ 42 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเส้นทางอิทธิพลที่ส่งผลต่อตัวแปรพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) เป็นดังนี้ ตัวแปรที่ส่งผลทางตรงสูงสุดคือ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการรับรู้ความสามารถในการควบคุม

ตนเองกับตัวแปรความตั้งใจในการทำพฤติกรรมกำกับการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) (ขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.43) รองลงมาคือ ความตั้งใจในการทำพฤติกรรมกำกับการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) (ขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.27) ส่วนเจตคติต่อพฤติกรรมกำกับการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) มีอิทธิพลทางอ้อมต่อพฤติกรรมกำกับการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ผ่านความตั้งใจในการทำพฤติกรรมกำกับการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) โดยมีอิทธิพลทางตรงต่อความตั้งใจในการทำพฤติกรรมกำกับการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) (ขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.21) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) มีอิทธิพลทางอ้อมต่อพฤติกรรมกำกับการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ผ่านความตั้งใจในการทำพฤติกรรมกำกับการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) โดยมีอิทธิพลทางตรงต่อความตั้งใจในการทำพฤติกรรมกำกับการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) (ขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.47) และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) มีอิทธิพลทางอ้อมต่อพฤติกรรมกำกับการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ผ่านความตั้งใจในการทำพฤติกรรมกำกับการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) โดยมีอิทธิพลทางตรงต่อความตั้งใจในการทำพฤติกรรมกำกับการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) (ขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.17) ดังภาพที่ 2 และตารางที่ 1

ภาพที่ 2 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกำกับกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรมกำกับการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1)

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกำกับกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1)

ตัวแปรผล	ความตั้งใจในการทำพฤติกรรม			พฤติกรรมการป้องกันโรค		
	TE	IE	DE	TE	IE	DE
ตัวแปรสาเหตุ						
เจตคติต่อพฤติกรรม	.21*	-	.21*	.06*	.06*	-
	(.09)		(.09)	(.03)	(.03)	
การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง	.47**	-	.47**	.13**	.13**	-
	(.08)		(.08)	(.03)	(.03)	
การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเอง	.17**	-	.17**	.05*	.05*	-
	(.06)		(.06)	(.02)	(.02)	
ความตั้งใจในการทำพฤติกรรม	-	-	-	.27**	-	.27**
				(.05)		(.05)
การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเอง	-	-	-	.43**	-	.43**
ร่วมกับความตั้งใจ				(.05)		(.05)
ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R ²)	.60			.42		
ค่าสถิติ Chi-square = 74.18, p = .06, df = 57, GFI = .98, AGFI = .94, SRMR = .02, RMSEA = .03						

หมายเหตุ TE แทนอิทธิพลรวม IE แทนอิทธิพลทางอ้อม DE แทนอิทธิพลทางตรง
ตัวเลขในวงเล็บ คือ ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
*p < .05, **p < .01

อภิปรายผลการวิจัย

โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกำกับกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรม การป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่ง ผลการวิจัยเป็นไปตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Ajzen, 2012 b) ดังนั้นจึงสามารถนำมาอภิปรายผลตามสมมติฐาน การวิจัย ดังนี้

1. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกำกับกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรม การป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ตัวแปร ทั้งหมดในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้ ร้อยละ 42 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรทุกเส้นมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นไปตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Ajzen, 2012 b) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยหลายเรื่องที่ใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตาม

แผนในการอธิบายพฤติกรรมของบุคคล เช่น Elliott and Ainsworth (2012) ได้ศึกษาโดยใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนในการทำนายพฤติกรรมการดื่มสุราของนิสิตปริญญาตรี พบว่า สามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมการดื่มสุราของนิสิตปริญญาตรีได้ร้อยละ 82 โดยเจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อพฤติกรรม การดื่มสุราของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ Obschonka et al. (2012) ได้ศึกษาคูณลักษณะทางสังคมที่ทำให้ลูกจ้างเปลี่ยนไปเป็นผู้ประกอบการ โดยใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน พบว่า โมเดลสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยเจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ความตั้งใจในการทำพฤติกรรม มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ความตั้งใจในการทำพฤติกรรมเป็นตัวทำนายว่า พฤติกรรมจะเกิดขึ้นหรือไม่ ถ้าบุคคลยังมีความตั้งใจมากเพียงใด ก็จะมีศักยภาพในการกระทำมากขึ้นเพียงนั้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Lee et al. (2012) ที่ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ 2009 (H1N1) แบบไม่ใช้ยา ต่อความตั้งใจในการท่องเที่ยว พบว่า กิจกรรมการป้องกันโรคแบบไม่ใช้ยา การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม และความถี่ของพฤติกรรมที่ผ่านมา มีอิทธิพลทางตรงต่อความตั้งใจในการท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่เจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความตั้งใจในการท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการรับรู้เกี่ยวกับโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 (H1N1) มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความตั้งใจในการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติผ่านกิจกรรมการป้องกันโรคแบบไม่ใช้ยา (Non-pharmaceutical interventions) เช่น การให้ความรู้ การล้างมือ การใส่หน้ากากอนามัย และการไม่ใช้ของร่วมกับผู้อื่น ถือว่าเป็นแนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการป้องกันโรคที่สำคัญ ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขใช้เป็นมาตรการหลักในการป้องกันและควบคุมโรค เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพ

3. เจตคติต่อพฤติกรรมมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ชนิด A (H1N1) ส่งผ่านความตั้งใจในการทำพฤติกรรม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย แสดงว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ไม่ได้ทำให้มีพฤติกรรมการป้องกันโรคโดยตรง แต่ต้องมีความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมร่วมด้วย จึงจะเกิดพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ถ้านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคนี้ ก็จะมีความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรม การป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) มากเช่นกัน เป็นไปตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของ Ajzen (2012 b) ที่กล่าวว่า เจตคติต่อพฤติกรรม เป็นตัวกำหนดประการหนึ่ง ที่ส่งผลต่อความตั้งใจซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการกำหนดพฤติกรรมของบุคคล

4. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง มีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ส่งผ่านความตั้งใจในการทำพฤติกรรม แสดงว่าบุคคลในครอบครัว เพื่อน และสื่อต่าง ๆ ล้วนมีอิทธิพลต่อนักเรียน ในการกระทำพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) เนื่องจากบุคคลในครอบครัวเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดที่สุด เป็นบุคคลที่นักเรียนไว้วางใจ ดังนั้นเมื่อนักเรียนรับรู้ว่ามีคนในครอบครัวปฏิบัติตนอย่างไร หรือต้องการให้นักเรียนปฏิบัติตนอย่างไรในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) นักเรียนก็จะคล้อยตาม นอกจากนี้นักเรียนจะมีพฤติกรรมในการป้องกันโรคตามกลุ่มเพื่อน เนื่องจากในช่วงวัยรุ่นการยอมรับจากเพื่อนเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เกิดการคล้อยตาม ส่วนสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ป้ายโฆษณา และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางว่ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และการแสดงพฤติกรรมของบุคคล ดังนั้นเมื่อบุคคลได้บริโภคสื่อ ก็จะทำให้เกิดความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรม และปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ตามไปด้วย เป็นไปตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของ Ajzen (2012 b) ที่กล่าวว่า การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเป็นตัวกำหนดประการหนึ่งส่งผลต่อความตั้งใจซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการกำหนดพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งงานวิจัยของ Lin, Wu, Liu and Lee (2012) ที่ศึกษาพฤติกรรมและความตั้งใจของประชาชนที่มีต่อป่าและการลดคาร์บอนในประเทศไต้หวันก็พบว่า การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมในการช่วยกันเพิ่มพื้นที่ป่าเพื่อลดก๊าซคาร์บอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมตนเองในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) มีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อพฤติกรรมป้องกันโรคโดยผ่านความตั้งใจในการทำพฤติกรรม แสดงว่า เมื่อนักเรียนรับรู้ว่าการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) เป็นสิ่งที่กระทำได้และเชื่อว่าตนเองสามารถควบคุมการกระทำพฤติกรรมได้ นักเรียนก็จะมี ความตั้งใจและปฏิบัติพฤติกรรมป้องกันโรคนั้น เป็นไปตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองเป็นตัวแปรที่ส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Elliott and Ainsworth (2012) ที่ศึกษาความสามารถของตัวแปรการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมในการทำนายพฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษาปริญญาตรีพบว่า การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำตัวแปรการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมาเป็นตัวแปรกำกับในงานวิจัยนี้ แตกต่างจากงานวิจัยอื่นที่วิเคราะห์อิทธิพลของการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมทางตรงต่อพฤติกรรมป้องกันโรค โดยไม่ได้วิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์กับความตั้งใจทำพฤติกรรม ทำให้ผลการวิจัยนี้ได้ความรู้เพิ่มขึ้นว่าการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองส่งผลรวมกันกับความตั้งใจในการทำพฤติกรรม ต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) และมีค่าอิทธิพลรวมสูงสุด ซึ่งแสดงว่าการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองไม่ได้ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมในทันที แต่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมก็ต่อเมื่อบุคคลมีการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองพร้อมทั้งมีความตั้งใจที่จะทำพฤติกรรมด้วย บุคคลจึงจะแสดงพฤติกรรมนั้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) สูงที่สุด คือการกำกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองร่วมกับความตั้งใจในการทำพฤติกรรม ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังต่อไปนี้

ครอบครัว/ผู้ปกครอง/หน่วยงานสาธารณสุข/โรงเรียน

1) ส่งเสริมให้เด็กมีความรู้สึกรับผิดชอบค่าทางบวกต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) โดยการสื่อสารให้ข้อมูลเกี่ยวกับประโยชน์ในการดูแลสุขภาพ เช่น ทำให้เด็กรู้สึกว่าการล้างมือเป็นสิ่งที่ดีและทำได้ง่าย และโรงเรียนสามารถให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคในช่วงเวลาพักกลางวัน เพื่อสร้างความตระหนักให้นักเรียนมีพฤติกรรมป้องกันโรค

2) ทำให้เด็กกับรู้ว่าบุคคลในครอบครัวได้กระทำพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) และต้องการให้เขากระทำพฤติกรรมนั้นด้วย โดยการเป็นแบบอย่างที่ดีในการล้างมือก่อนและหลังรับประทานอาหาร หลังจากใช้ห้องน้ำ และการใช้ช้อนกลางในการรับประทานอาหาร เป็นต้น

3) จัดกิจกรรมให้เด็กมีการรับรู้พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) เป็นสิ่งที่ทำได้ง่ายและทำให้เขาเชื่อว่าเขาสามารถควบคุมการกระทำพฤติกรรมของตนเองได้ โดยการใช้คำพูดชักจูง (Persuasive techniques) ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ (Mastery experiences) การใช้ตัวแบบ (Modeling) และการกระตุ้นทางอารมณ์ (Emotional arousal) เช่น กระตุ้นให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันโรคในการจัดกิจกรรมโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. ควรมีการนำโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกำกับกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างอื่น เพื่อเป็นการยืนยันความถูกต้องของโมเดลที่พัฒนาขึ้น

2. ควรทำการวิจัย โดยใช้โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกำกับกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ด้วยวิธีการวิเคราะห์กลุ่มพหุ (Multi group Analysis) เช่น ระหว่างโรงเรียนในเขตเมืองกับโรงเรียนในเขตชนบท เนื่องจากมีบริบทแตกต่างกันหลายด้าน

3. ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การกำกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองร่วมกับตัวแปรความตั้งใจในการทำพฤติกรรม เป็นตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมได้สูงที่สุด ควรทำการศึกษาเชิงทดลองเพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรกำกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองร่วมกับตัวแปรความตั้งใจในการทำพฤติกรรมจะสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมได้จริงหรือไม่ และพฤติกรรมที่เปลี่ยนนั้นคงอยู่ได้นานเท่าใด

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม. (2555). *สารสนเทศภูมิศาสตร์ข้อมูลสุขภาพจังหวัดนครพนม:*

ข้อมูลนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. สืบค้นเมื่อ 17 เมษายน 2555, เข้าถึงได้จาก

<http://203.157.176.8/giscenter/student.php>.

สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ . (2553). *คู่มือการปฏิบัติงานป้องกันควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ (H1N1) 2009*

สำหรับบุคลากรด้านการแพทย์และสาธารณสุข. กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

สำนักระบาดวิทยา. (2555). *การเฝ้าระวังโรคไข้หวัดใหญ่.* สืบค้นเมื่อ 17 เมษายน 2555 เข้าถึงได้จาก

http://www.boe.moph.go.th/files/report/20111202_90012092.pdf.

Ajzen, I. (2012 a). *Constructing a TPB Questionnaire.* Retrieved: April 17, 2012, from

<http://people.umass.edu/aizen/pdf/tpb.measurement.pdf>.

Ajzen, I. (2012 b). *The theory of planned behavior.* In Lange, P. A. M., Kruglanski, A. W., & Higgins,

E. T. (Eds.), *Handbook of theories of social psychology*, (Vol. 1, pp. 438-459). London,

UK: Sage.

- Elliott, M. A., & Ainsworth, K. (2012). Predicting university undergraduates' binge-drinking behavior: A comparative test of the one- and two-component theories of planned behavior. *Addictive Behaviors, 37*(1), 92–101.
- Lee, C. L., Song, H. J., Bendle, L. J., Kim, M. J., & Han, H. (2012) The impact of non-pharmaceutical interventions for 2009 H1N1 influenza on travel intentions : A model of goal-directed behavior. *Tourism Management, 33*(1), 89-99.
- Lin, J. C., Wu, C. S., Liu, W. Y., & Lee, C. C. (2012). Behavioral intentions toward affore station and carbon reduction by the Taiwanese public. *Forest Policy and Economics, 14*(1), 119–126.
- Obschonka, M., Goethner, M., Silbereisen, R. K., & Cantner, U. (2012). Social identity and the transition to entrepreneurship: The role of group identification with workplace peers. *Journal of Vocational Behavior, 80*(1), 137–147.
- World Health Organization. (2012). *Pandemic (H1N1) 2009 - update 112*. Retrieved: April 17, 2012, from http://www.who.int/csr/don/2010_08_06/en/index.html.

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University